

wavin OLD NIEUWS

22e jaargang nr.2

juli 2019

Van het bestuur

De zomer nabij.....

Voor deze tweede uitgave van WAVIN-Old Nieuws van 2019, ben ik, als 'Kasbewaarder' van de Vereniging Wavin Old, aan de beurt om iets te schrijven over het 'wel en wee' van onze vereniging van oud-werknemers van de Owase-bedrijven in Nederland.

Gelukkig kan ik melden dat de financiën van de vereniging over het boekjaar 2018 door mij afgesloten zijn met, opnieuw, een bescheiden positief saldo. Of dit door mij allemaal correct gebeurd is zal blijken nadat de Kascommissie 2018 de financiën grondig heeft gecontroleerd. Voor het boekjaar 2018 bestaat deze Kascommissie uit de heren Anton Berg en Jan Kremer. We wachten dus af of er nog bijzondere opmerkingen in hun eindverslag van dit onderzoek zullen staan. Zij gaan in oktober a.s., bij de bijeenkomst in de Evenementenhal in Hardenberg, vertellen of het financiële plaatje, zoals tot nu toe in de jaren van het bestaan van de Vereniging Wavin Old meestal het geval was, weer positief kon zijn. Dit zal overigens mede, naast uiteraard de ingebrachte contributies, te danken zijn aan de sponsoring van Wavin N.V., de Werkgevers Vereniging Owase-bedrijven, het Owase-Pensioen-

Fonds en de overige Sponsors! Het bestuur is hier bijzonder dankbaar voor!

Terwijl ik dit stukje schrijf realiseer ik me dat het kalenderjaar 2019 al ongeveer voor de helft gepasseerd is, en dat de langste dag van het jaar (het begin van de zomer!) nabij is! Zo'n jaar raast toch maar snel voorbij! Dus: allemaal alvast een goede en zonnige zomer toegewenst!

Van het Owase-Pensioen-Fonds hebben we opnieuw, toch maar weer, een gedeeltelijke indexering van het pensioen gehad in de maand januari. Hieruit blijkt dat, in tegenstelling tot vele andere pensioenfonds, ons Owase-Pensioen-Fonds het relatief goed doet, ondanks de strenge regulering van de Nederlandse Overheid! Zoals het bestuur van het Owase-Pensioen-Fonds al meerdere keren heeft aangegeven zal, in de nabije toekomst, de organisatie binnen dit Pensioenfonds, om diverse redenen, veranderen. Dit zal voor de Vereniging Wavin Old ook de nodige gevolgen hebben omdat wij vanuit de huidige Owase-Pensioen-administratie veel gegevens en bijstand krijgen om, bijvoorbeeld, de contributies en andere benodigde middelen te kunnen beheren.

Om deze reden zal het bestuur van Vereniging Wavin Old, in de 2e helft van dit jaar, oplossingen moeten gaan zoeken om

het wegvallen van deze 'services' via de huidige Owase-Pensioen-administratie op een andere wijze in te kunnen vullen!

Het bestuur is bovendien weer druk bezig met de voorbereidingen voor het jaarlijkse middagfestijn in de Evenementenhal voor alle leden van Vereniging Wavin Old met hun (eventuele) partners. We gaan ervan uit dat we weer zo'n 500 belangstellenden zullen gaan ontmoeten! Het zouden er overigens veel meer kunnen zijn gezien het huidige stabiele ledenaantal, van rond de 500 stuks. Aanmelden kunt U zich nog steeds via Dion-Hardenberg.

De Wavin-Old-leden zullen na de vakantie een uitnodiging krijgen voor deze feestelijke bijeenkomst.

Om de vacature in het bestuur van onze vereniging, vanwege het overlijden van Johan Runhaar, op te vullen, hebben we Dirk Muis bereid gevonden om daarin zitting te gaan nemen. Als bestuur zijn we hiermee erg blij, want het wordt steeds moeilijker om vacatures in een bestuur op te vullen. Wij zullen Dirk in de komende bijeenkomst in oktober aan U voorstellen. Namens het bestuur wens ik een ieder nogmaals een goede en gezonde zomerperiode toe!

Luuk Meijer

Terug in de tijd

Deze keer op bezoek bij Koop Drenth. Geboren in Vroomshoop op 13 september 1939. Koop is getrouwd op 5 mei 1961 met Miny Becker uit Mariënberg en ze hebben 3 zoons, 4 kleinkinderen en 2 achterkleinkinderen.

In Vroomshoop bezocht hij de lagere school en daarna vervolgstudie aan de LTS en UTS. Zoals het in die jaren nog verplicht was, moest hij de militaire dienstplicht vervullen. Hij werd ingedeeld

bij de landmacht voor 21 maanden en werd ook nog twee keer opgeroepen voor herhaling. Maar wil je je hierna verder ontwikkelen en een goede baan krijgen in het bedrijfsleven dan moet je studeren in de avonduren. Bij het toen alom bekende ISW volgde hij een management opleiding en de opleiding tot personeelsfunctionaris. Er waren meerdere werkgevers voordat hij in 1969 bij Wavin in dienst kwam. (Mekufa, Brugman, Texas Instruments, Dijkers Hengelo en Schuitemaker

Diverse besturen:

- Woningbouwvereniging Beter Wonen
- Waterschap de Boven Vecht (14 jaar)
- Voorzitter voetbalvereniging HHC Hardenberg (10 jaar)
- Kerkenraad in Baalder (Hardenberg)
- LTS Hardenberg en bestuurslid fusiecommissie om de scholen Jan van Arkel, Mavo, LTS samen te brengen tot de nieuwe Scholengemeenschap: Het Vechtdal College
- Historische Vereniging Hardenberg. 16 jaar organisatie van de Kleppertoer

Als bestuurlijk deskundige op voetbal gebied werd zijn hulp ingeroepen om een fusie tot stand te brengen tussen de voetbalverenigingen Lutten en EMMS

Slagharen. Na lang vergaderen en vele discussies is er geen fusie tot stand gekomen. Een opmerkelijke hobby van Koop was wel het zoeken naar en het fotograferen van grenspalen. In eerste instantie in de gemeente Hardenberg. Op de grens met Duitsland werden alle grenspalen opgezocht aan de hand van kadastrale kaarten en gefotografeerd. Samen met zijn vriend, Broer de Vries, kwam hij in beeld bij RTV Oost en bij diverse kranten. Maar het bleef niet bij de gemeente Hardenberg. Vanaf de Rijn tot in de Dollard bij de provincie Groningen. Deze laatste grenspaal staat in het water. In vroegere tijden bedoeld als afbakening van de Nederlandse en Duitse visgronden.

Het was niet alleen werken geblazen voor Koop want in de vakanties werd heel Europa doorkruist met de caravan. Naast zijn dagelijkse werkzaamheden was hij in zijn "vrije tijd" actief met bestuurlijke zaken in verenigingen en op maatschappelijk gebied.

Koop vertelde dat bij het zoeken soms mooie verhalen verteld werden. In een dorp kwam iemand naar hen toe en vroeg: "Zoeken jullie een grenspaal? Nou, die zullen jullie niet vinden. Kom maar mee". Zij liep naar de schuur, ruimde in een hoek een stapel hooi op en hier stond de grenspaal. Een deel van de schuur stond in Duitsland en een deel in Nederland. Door herindeling was deze vreemde situatie ontstaan.

in Rijssen). Als laatste werkzaam in Rijssen en daar gingen zij dan ook wonen. Toen hij bij Wavin in dienst kwam, verhuisden zij al snel naar Hardenberg. Hij kreeg een baan, hij noemde het een soort duvelstoejager, bij de afdeling GVK. Deed werkvoorbereiding, kostprijscalculaties, transport, contact tussen de productie- en verkoopafdeling en alle daarmee verband houdende werkzaamheden. Hier werkte Koop tot 1972 en maakte toen de overstap naar de centrale inkoopafdeling van Wavin Nederland. De heer Slettenhaar was de toenmalige chef van deze afdeling. Zijn taak was de inkoop van

verpakkingsmaterialen zoals o.a. dozen, pallets en kleurstoffen (masterbatches) voor de diverse productieafdelingen. In 1976 diende de volgende functie zich aan. De personeelsafdeling werd zijn werkterrein. Hij werd er verantwoordelijk voor opleidingen. Het bleef niet alleen bij opleiding maar ook personeelszaken kwam er bij. In deze periode werd alles nog centraal geleid. Personeelszaken voor o.a. De Rollepaal, TWP Goor en de Krattenafdeling. Ook werd hij verantwoordelijk voor BONO. Voor een gedeelte werkzaam voor BONO en deels voor Wavin. In totaal heeft Koop 31 jaar bij Wavin gewerkt.

Koop en zijn vrouw Miny wonen nu al jaren in de wijk Baalder en genieten van de kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen. Jammer genoeg gaat het met de gezondheid van Koop minder goed, maar zij hopen dat door de behandelingen die hij ondergaat, het steeds weer wat beter gaat. Wij wensen Koop en Miny veel sterkte toe en dat zij nog lang in gezondheid samen mogen zijn.

Door Albert Jan Rosink en Johan Schulten.

Ondergrondse afwatering voor CêlaVita een eitje door Wavin Q-Bic Plus

Na een flinke bui komt regenwater mees-tal gewoon in de rioolafvoer terecht. Maar in de gemeente Oldebroek kon het riool al het regenwater geregeld niet meer aan. Daarom zocht de gemeente naar een oplossing om de afvoer van het regenwater af te koppelen van de riolering. Het doel is uiteindelijk om 21 hec-

tare af te koppelen. Met de 7 hectare van de daken van CêlaVita en Plukon is de eerste grote stap gezet.

Niet zichtbaar, wél ontzettend effectief Michael Bosman, uitvoerder bij Schagen Infra, vertelt: "Voor Plukon hebben we een afwateringsinstallatie aangelegd waarbij

het regenwater in een wadi in een naastgelegen weiland terecht komt. Maar voor CêlaVita was het wat ingewikkelder. Het regenwater moest daar afgevoerd worden naar het laagste punt van het terrein, waardoor alles onder de parkeerplaats aan is gelegd. Maar dat heeft ook juist voordelen. Doordat het afwateringssysteem onder

Van het pensioenfonds

In dit artikel staan wij stil bij enkele ontwikkelingen bij pensioenfonds OWASE

Financiële situatie van het pensioenfonds

Zoals gebruikelijk willen we jullie even kort bijpraten over de financiële situatie van het pensioenfonds.

In de afgelopen maanden zijn de verplichtingen gestegen als gevolg van een daling van de marktrente. Tevens zijn de beleggingsresultaten gedaald. Hierdoor is onze financiële situatie ten opzichte van eind februari gedaald. De dekkingsgraad is in de laatste maanden van dit jaar gedaald naar 111,0% per eind mei 2019.

Als maatstaf voor onze financiële situatie hanteren wij de zogenaamde beleidsdekkingsgraad. Dit is het gemiddelde van de dekkingsgraden over de afgelopen 12 maanden. Deze moeten wij van DNB verplicht gebruiken bij onder andere het bepalen van mogelijke indexatie of het korten van pensioenen.

Vanwege de berekening van het gemiddelde over de afgelopen 12 maanden is de beleidsdekkingsgraad per eind mei 116,8% (ten opzichte van 118,0% per eind februari 2018).

Wilt u de financiële situatie van het pensioenfonds blijven volgen? Kijk dan eens op onze website www.owase.nl. Wij publiceren maandelijks de financiële situatie

op onze website.

Algemeen Pensioenfonds (APF).

In de afgelopen periode informeerden wij u over de uitkomsten van het onderzoek naar het toekomstig bestuursmodel van Pensioenfonds OWASE. Per 1 januari 2020 zal de pensioenregeling worden ondergebracht bij een APF. De voorbereidingen op de overgang naar een APF zijn inmiddels in volle gang. Na de zomer zullen wij u verder informeren door middel van onder andere voorlichtingsbijeenkomsten en de pensioenkrant.

Toekomstig pensioenstelsel.

In de recente pensioenkrant informeerden wij u onder andere over de ontwikkelingen van het pensioenstelsel. Na een 9 jaar durende discussie over het toekomstig pensioenstelsel lijkt er een doorbraak. Recentelijk berichtte Minister Koolmees (SZW) de Tweede Kamer dat kabinet, werknemers- en werkgeversorganisaties een principeakkoord hebben bereikt over vernieuwing van het pensioenstelsel, een minder snelle stijging van de AOW-leeftijd, een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen en over een pakket maatregelen dat het voor een ieder haalbaar maakt om gezond werkend het pensioen te bereiken. Ook voor degenen met zwaar werk. Bestuurlijk dragen sociale partners dit principeakkoord en zullen

dit aan hun achterban voorleggen. In de volgende pensioenkrant informeren wij u over recente ontwikkelingen (is er een definitief akkoord?). Wij houden u op de hoogte!

Wilt u vorige pensioenkranten nog eens nalezen? De pensioenkrant is op onze website, www.owase.nl, terug te vinden. U kunt ook een papieren versie opvragen bij het pensioembureau, Dion Pensioen Services.

Veertig procent weet niet of ze na pensioen kunnen rondkomen.

Uit het onderzoek Geldzaken (2018-2019) van het Nationaal Instituut voor budgetvoorlichting (Nibud) blijkt dat 40 procent van de huishoudens geen idee heeft of ze na pensionering kunnen rondkomen. Pas op 55-jarige leeftijd gaan mensen zich erin verdiepen. Toch weet nog altijd 23 procent van 55- tot 65-jarigen niet of ze na pensionering kunnen rondkomen. Zij moeten dit nog uitzoeken of zien het straks wel. Ook zetten weinig mensen geld apart voor later. Vooral 45-plussers willen wel geld apart zetten maar ruim een derde van hen zegt daar geen geld voor te hebben. Ook hier ziet het Nibud dat werkenden met een wisselend inkomen minder vaak geld apart zetten voor hun pensioen dan werkenden met een vast inkomen.

de grond ligt is het onzichtbaar en heeft het geen extra ruimte bovengronds nodig. Zonder dat je het ziet wordt het regenwater na een flinke bui moeiteloos afgevoerd.”

Q-Bic Plus

Voor de infiltratie en berging van het regenwater is er gebruikgemaakt van Wavin Q-Bic Plus, een modulair systeem speciaal ontworpen voor dit soort projecten. Paul Meijer, adviseur Duurzaam Waterbeheer bij Wavin: “Het systeem van Q-Bic Plus bestaat uit kratten zonder zijwanden, waardoor je uiteindelijk één grote open buis aanlegt die via alle kanten water doorlaat. Het systeem is razendsnel geïnstalleerd, en is heel gemakkelijk schoon te maken en te inspecteren. Ook nemen de kratten veel minder ruimte in met vervoeren. Doordat ze geen zijwanden hebben, zijn ze heel gemakkelijk op elkaar te stapelen. Zo kun je twee keer meer kratten vervoeren. Dat

scheelt vervoerskosten én is daardoor beter voor het milieu.”

“De installatie van Q-Bic Plus gaat zo makkelijk dat je het eigenlijk niet verkeerd kan doen”

Michael Bosman was onder de indruk van het ongekeerde installatiegemak van Q-Bic Plus: “Dit is in feite het ideale infiltratiesysteem. De installatie gaat zo makkelijk, je kunt het eigenlijk niet verkeerd doen. Eén keer een korte uitleg van Wavin en we konden meteen moeiteloos aan de slag. Dat er veel minder opslagruimte nodig is voor de kratten is ook echt ontzettend handig. De werkruimte is vaak beperkt, dus je wilt zo weinig mogelijk in de weg hebben staan. En als dan ook nog eens dit systeem gemakkelijk schoon te maken en te inspecteren is, dan heb je er niet alleen met de installatie maar ook in de toekomst ontzettend profijt van.”

100% zekerheid

Wavin geeft altijd garantie op haar geleverde producten, maar in dit geval wordt er nóg een stap verder gegaan. Paul Meijer legt uit: “Als het regenwater op welke manier dan ook niet af kan worden gevoerd, komt de productie stil te liggen. Dat heeft voor CêlaVita enorme gevolgen: duizenden aardappels kunnen niet worden verwerkt en de kosten worden razendsnel torenhoog. Maar we zijn zó zeker van ons systeem, dat we CêlaVita een hydraulische garantie hebben gegeven. Dat betekent dat we garanderen dat voor een periode van 15 jaar alle systemen optimaal zullen werken. Zo niet, dan zijn wij aansprakelijk voor de kosten. Niet alleen voor de kosten van het vervangen van het systeem, maar óók voor de schade die CêlaVita in zo'n geval lijdt. We beloven niet alleen dat we een perfect systeem leveren, we garanderen het ook.”

Bron: website Wavin

Pilot met slimme kolken in Hardenberg

Periodiek de kolken in je gemeente openen en leegmaken, ook wanneer deze op dat moment eigenlijk nog geen onderhoud nodig hebben... Niet alleen zonde van de tijd, maar vooral ook van de kosten die dat met zich meebrengt. Daarom werken we aan een slimme kolk die real-time monitort wat het waterniveau en de vuilkracht is.

Tijdens een pilot in gemeente Hardenberg zijn drie van deze kolken geplaatst. Rik van der Laan (medewerker riolering bij gemeente Hardenberg) en Geertjo van Dijk (European product manager storm water management bij Wavin) vertellen over het wat, waarom en hoe van deze pilot:

Hoe werkt de slimme kolk?

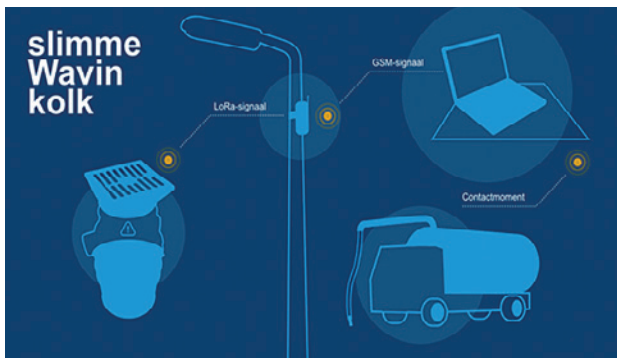
In de slimme kolk zijn diverse sensoren ingebouwd die het waterniveau meten en de vullingsgraad van de kolk monitoren.

Via een LoRa-verbinding (een low range en low power IoT-verbinding) stuurt een router om de tien minuten alle data van de kolk naar een hub in de buurt. Deze hub zet het LoRa-sig-naal om naar een GSM-sig-naal, waarna de data in de cloud komen te staan. Dit betekent dat je - van af je pc - de status van alle kolken real-time in de ga-

ten kunt houden. Op die manier ben je in staat om de verstoppingen op tijd te signaleren en zo het onderhoud van je straatkolken te optimaliseren.

Hoe nu verder?

Het blijft natuurlijk niet bij het plaatsen van de drie kolken in Hardenberg. De volgende stap is namelijk het interpreteren van alle verzamelde data en het omzetten hiervan naar de juiste handelingen. Naast de gemeente Hardenberg werken we hiervoor samen met de Universiteit Twente, innovatiecentrum Polymer Science Park en technologiebedrijf Terra Teq.

werking van slimme kolk

Bron: website Wavin

De 5 grootste voordelen van Wavin Flexbedraad

Met de introductie van Wavin Flexbedraad is het productassortiment elek-trabuizen van Wavin nóg completer. De naam zegt het al: Wavin Flexbedraad is een flexibele, voorbedrade buis. Voortaan kan de installateur dus voor zowel starre buizen als flexibele, voorbedrade buizen terecht bij Wavin. Maar wat zijn nu zoal de voordelen van Wavin Flexbedraad? René Bosman, Key Accountmanager Elektra bij Wavin Nederland, zet de vijf grootste voordelen op een rij.

1. Ongekend installatiegemak

Het installatiegemak van Wavin Flexbedraad is ongekend. Per toepassing heeft Wavin de buizen van Wavin Flexbedraad een eigen kleur gegeven, zodat in één oogopslag te zien is voor welke toepassing welke buis gebruikt wordt. Ook zijn er bij starre buizen vaak twee mensen nodig om de draden te kunnen trekken, wat bij Wavin Flexbedraad natuurlijk ook niet nodig is. Door de voorbedrade buis hoe-

ven er helemaal geen draden te worden getrokken, wat tijd én geld scheelt.

2. Geen buigereedschap nodig

De draad én buis van Wavin Flexbedraad is flexibel. Dit betekent dat er geen extra gereedschap nodig is om de buizen te buigen. Daarnaast staat de maatvoering op de buis aangegeven, zodat de juiste lengte gemakkelijk kan worden bepaald.

3. Instorten is geen probleem

De flexibele voorbedrade buizen van Wavin bestaan uit een halogeenvrije flexibele

buis en zijn verkrijgbaar met VD installatiedraad, datacommunicatie- of signaalkabel. Instorten is geen probleem, daar is het materiaal tegen bestand.

“Door de voorbedrade buis hoeven er helemaal geen draden te worden getrokken, wat tijd én geld scheelt”

René Bosman, Key Accountmanager Elektro bij Wavin Nederland

4. Gemakkelijk te vervoeren

De gemiddelde starre buis heeft een lengte van 4 meter en moet meestal op het dak worden vervoerd. Wavin Flexbedraad

heeft dit niet: de flexibele buizen worden op een rol geleverd met een lengte van 100 meter. Gewoon achterin de bus te vervoeren dus.

5. Wavin als totaalleverancier

Wavin is met de introductie van Wavin

Flexbedraad een totaalleverancier voor het complete elektra-assortiment. Installateurs die graag zowel starre als flexibele elektrabuizen gebruiken, kunnen eenvoudigweg voor beide buizen bij Wavin terecht. Wavin is hét adres voor totale projectrealisatie op het gebied van leidings-

systemen. Eén merk, één leverancier en altijd verzekerd van de hoogste kwaliteit en service.

Bron: website Wavin

Nieuw Utrechts icoon vraagt om slim afvoersysteem regenwater

Direct naast Utrecht Centraal verrijst momenteel een opvallend wit gebouw dat met twee torens van 92 meter tot de hogere gebouwen van de Domstad zal behoren. De hoogte van het Stads-kantoor Utrecht vraagt om een geavanceerd afvoersysteem voor regenwater. Wavin Nederland levert hiervoor PE QuickStream en PE binnen- en buitenriolering.

En dat brengt heel wat uitdagingen met zich mee, bijvoorbeeld voor de afvoer

projecten.”

PE QuickStream draagt ook bij aan de duurzaamheid, zegt Marius Evers, Accountmanager Bouw & Installatie bij Wavin. “Het is een systeem dat past in ons streven om intelligente, verantwoorde oplossingen aan te dragen voor watermanagement. In tegenstelling tot conventionele vrij vervalsystemen, kan PE QuickStream ook bij de meest complexe daken zorgen voor effectieve, efficiënt en veilige regenwaterafvoer.”

Kloppende calculaties

Toch is een effectief systeem niet alles, weet Derks: “In het bestek van de opdrachtgever, NS Stations, was aanvankelijk een andere leverancier opgenomen. Als installatiebedrijf hebben wij echter Wavin voorgesteld, omdat Wavin het reken- en tekenwerk altijd zeer goed op orde heeft. Gelukkig hadden zij accurate tekeningen en kloppende calculaties paraat.”

Voor HOMIJ Technische installaties zijn verschillende aspecten van belang bij de keuze van een leverancier. Zo moet een leverancier goede ondersteuning bieden en snel kunnen leveren. “Op beide punten zijn wij erg tevreden met Wavin. Wat we ’s middags bestelden werd de volgende ochtend uitgeleverd. En omdat het een groot project is, kwam het ook goed van pas dat de mensen van Wavin goede technische ondersteuning bieden en gemakkelijk bereikbaar zijn. Daarom hebben we gaande het bouwproces Wavin ook voor de sanitaire installaties aanbevolen.”

Het Stadskantoor wordt het centrale punt voor bijna alle gemeentelijke diensten in Utrecht. NS Stations ontwikkelt het kantoor in opdracht van de Gemeente Utrecht.

Bron: website Wavin

van regenwater. “Op die hoogte heb je een geavanceerd leidingsysteem nodig om te garanderen dat het hemelwater met hoge snelheid wordt afgevoerd”, zegt chef montage Ron Derks van HOMIJ Technische Installaties bv. “PE QuickStream is een technisch geavanceerd volvuelsysteem dat voldoet aan deze eisen en daarom passen wij het toe in dergelijke geavanceerde

“Het bestek schreef voor de regenwaterafvoer een traditioneel vijferval systeem voor, maar daar voorzagen wij gezien de vele dakniveauverschillen problemen mee. Met een volvuelsysteem als Wavin QuickStream heb je minder leidingen nodig en ze zijn bovendien dunner”

Uit de oude doos: Planten in plastic

Toen de eerste kamerplant, het was een Beloperone (garnalenplant), bij ons thuis in een plastic pot binnenkwam, dachten we; ‘arme stakker’. In zulk dood materiaal, dat geen lucht of vocht kon doorlaten, zou de plant wel snel ter ziele zijn. Door gebrek aan de juiste maat aardewerk pot lieten we de plant echter in haar plastic jas staan, waarin ze zich tot onze verbazing uitzonderlijk snel en goed heeft ontwikkeld. Ook voor planten veranderen de

tijden op revolutionaire wijze; in wetenschappelijke kringen zweert men op het ogenblik bij plastic. De chef van de Proeftuin te Aalsmeer, de heer P. v.d. Zwaard, gelooft zelfs dat aardewerk voor potten in de nabije toekomst geheel door plastic vervangen zal worden. Het eind van het ‘stenen tijdperk’ is naar zijn mening gekomen.

Toch doet het ons wat als de oude aardewerk potten, waarmee we zijn opgegroeid

en die zo oud zijn als de wereld, nog eens van het toneel zouden verdwijnen. Maar als men de voordelen van plastic hoort, moet men tenslotte wel zwichten. Op het Proefstation heeft men ervaren dat in aardewerk een enorm verschil van kwaliteit voorkomt en hoewel niemand kan betwisten dat we in de stenen bloempot een prachtige plant kunnen kweken, zijn er ook nadelen. Hoe meer vochtdoorlatend des te beter de pot, geldt altijd voor

aardewerk. Er kan zich echter ook een te veel aan zouten en kalk in bevinden. Dit varieert sterk: niet alleen bij een fabricaat, maar zelfs bij een zelfde partij. Daar een plant in aardewerk op onze vensterbank sterk aan uitdrogen is blootgesteld, waardoor de temperatuur van de aarde daalt, kunnen zich daardoor remmingen in de groei en een te hoge zoutconcentratie voordoen. Dit kan de planten schaden. Bij een pot van kunststof bestaan deze bezwaren niet. Meenden we nog niet zo lang geleden dat poreusheid van de pot het allerbelangrijkste is, op het ogenblik is men daar geheel van teruggekomen. Juist door het ontbreken van poreusheid in plastic heeft minder verdamping plaats, waardoor de plant 'warme voeten' houdt. Wel moeten er voor de waterafvoer gaatjes in de bodem zitten en méér nog dan bij de stenen potten dienen we er op te letten dat er geen water op de schotel blijft staan, daar dit bepaald nadelig is voor de wortels van de plant.

Bij het verpotten hoeven er geen potscherven op de potgaatjes gelegd te worden, zoals we anders gewend zijn. Maar dat verpotten hoeft maar weinig plaats te vinden. Het is namelijk wetenschappelijk bewezen dat planten geen aarde eten of verbruiken, zoals wel onder liefhebbers gedacht wordt. Daardoor wordt pas tot verpotten overgegaan, als de verhouding pot en plant niet meer in evenwicht is of

de plant dreigt te gaan omvallen. Het oppotten vindt zodanig plaats, dat er boven de aarde een gietrand van minstens 1 cm overblijft.

De pot wordt dus niet meer geheel met aarde gevuld. Omdat een plastic pot zelf geen water opneemt, zoals een exemplaar van aardewerk, moet een plant in plastic ook minder begoten worden. De helft van wat we gewend zijn is voldoende, omdat onder de oude omstandigheden aardewerk en plant ieder evenveel vocht opnamen. Wat de voeding betreft, is in het groeiseizoen om de 3 weken kamerplantmest voldoende. In donkere wintermaanden, als de planten niet veel voedsel gebruiken, kan de bemesting tijdelijk worden stop gezet. Velen zullen juist in de winter kennis maken met deze nieuwe potten, omdat vooral Cyclamen en de bekende kerstster er met succes in opgepot worden. Het is een kwestie van wennen en als onze troetelkinderen gezond in hun plastic blijven en rijk bloeien, wat willen we dan nog meer?

Bron: De Spreekbuis maart 1969.

Personalia

Gepensioneerd:

Periode 01-03-2019 t/m 31-05-2019

G. Hoekman	F.L. Ehrencron
J. Niks	H. Lubbers
H. Herbert	A. Castelijns
J.W. Lubbers	H.J. Broekroelofs
T. de Lange	G.C. Rozema
P. Tolhoek	G. Sickman
A. Kreeft-Entjes	J. Horstman
A. Hamhuis	J.A. Tegelaar

Overleden:

Periode 01-03-2019 t/m 31-05-2019

R.P. Burmann	L.F. Lukas
J. Hans	T.M. Hakkers
J. Zijlstra	P.G. Joustra
E. Lammers	T. Oldebeerlink-
H.J. Klokkers	Winter
R. Bel	A. Boonstra-
A. Runhaar	Jonker
H. Kuipers	J. Willering
G.J. Boswinkel	J. Broekema-
F.J.M. Alferink	Elderman
H.U. Bueninck	G.J. Noeverman
J. Werther-	F. Kamphuis-
Eikelboom	Winters
J.J. Reinink	H. Hamberg-
F.S. Grevinga	Hulzebosch

Agenda PV Owase

- 27-09 komp. kaarten
- 28-09 kanaal vissen
- 11-10 komp. kaarten
- 19-10 feestavond
- 25-10 komp. kaarten
- 11-11 komp. kaarten
- 30-11 sint feest
- 09-12 komp. kaarten
- 14-12 kerst bingo
- 20-12 koppel kaarten

Colofon

WAVIN-OLD NIEUWS is een uitgave van WAVIN-OLD, de vereniging voor oud Wavin- en OWASE medewerkers.

Overname van artikelen is alleen toegestaan na toestemming van de redactie.

Bestuur WAVIN-OLD:

Albert Jan Rosink	voorzitter
Johan de Vries	secretaris (ad interim)
Luuk Meijer	penningmeester
Ge Ringenier	lid

Secretariaat:

Johan de Vries
Blankvoorn 24
7908 VA Hoozevee
Tel: 0528-356976
e-mail: bjdevries46@gmail.com

Redactie:

Jan Stoffelsma
Johan Borneman
Johan Schulten
Henk Willems
Ge Ringenier

Contactadres redactie:

J.U. Stoffelsma
Badhuisplein 42, 7772 XC Hardenberg
Tel. 0523-260709
e-mail: j_r_stoffelsma@planet.nl

Concept, vormgeving, zetwerk, opmaak en druk: Gaasbeek Media Groep.
www.gaasbeekmedia.nl

Sponsoring:

Pensioenfonds Owase
Brunink Machinefabriek b.v.
Brusche Elektrotechniek b.v.
Lenters Kraanverhuur

*Wavin Old Nieuws is
ook digitaal te lezen*

www.werkgeversverenigingowase.nl

Klik op WVO organen
daarna Wavin Old.